

Paul

TIMOTHYT

aw ańk Pēniata

1 ¹Nu' Paul, God tunatyayat ahpiy Jesus Christ ayaatnihqa it penta, it qatsit itamumi awiniwtaqat Christ Jesus ahpiynihqat tūaawnaniqey ōviy ayaiwtaqa. ²Nu itiy pas aw iunańway Timothy ōqalanta. Nam okwálni, núokwa, pu kwakwha unańwa God Itanay ańqw ūmi pitsíwtaa, pu Itahtutuyqawhqay Jesus Christ ańq'ō.

Thanksgiving and Encouragement

³Pas nu God aw hahlayhtima ítii. Put hapi nu pas suyan unańway'kańw tumalay'ta, inamuy hin hinhtotiqat pan'i. Nu yūmosa inawakinpiy ań uń u'nantima, mimhikqat, pu talōnwintiwqhāt ań'a. ⁴Okiw ura um pakmumuńwuniqw, nu put u'ni'taqe pas nu as ūmi yórike' hahlayhtiniqey okiw nāwakna, ⁵Pas ura um pas antsa qapēvewni'taqw nu put u'ni'taqe ōviy'ō. Pay ura uhso Lois piw qaōwítuptsiwni'ta, pu uńu Eunice piwu; noqw pay ōviy um soon piw qa pantani. ⁶Noqw ōviy nu nāt piw uń u'nanani. Ura nu ūmi matyawhq, um God ańqw hihta kuwahtiput makiwa. Taay, um put kuwahtiput apitoyni'te' put akw mońwvasni. ⁷Pi God Hikwsiy itamuy máqahqe, itamuy maqaswuwni'yuuńwiniqat qa pan itamuy unańwtoyna. Pi Hikwsi itamuy ōqalat, nami'nańwat, pu pas suyan wuwnit maqa. ⁸Noqw ōviy um Itahtutuyqawhqay nuhtumi yuaataniqey qa hahmanni, pu piw nuy put eńem sivilawhqata. Um lomatuawit yuaataniqey ep kānanvotqey ań nakwhani'tani; sam pi um God ōqalayāt akw put ań kuyvani. ⁹Pi pam hapi itamuy ayo oya; nihqe itamuy suan hinwisniqat ōviy itamuy wánwayi, itahhintsakpiy qa ōviynit, nāp tunatyay, pu núokway ahpiy'ō. Pi pam tūwaqatsit nāt qa yukut, pay pepeq it Christ Jesus ań itamuy núokway máqaniqey yuku. ¹⁰Nikańw pas yepahaq pu' itamuy ayo óyahqa Jesus Christ pítuħqe mokiwuy ōqalayāt sılawtaqw, God itamuy hin ayo óyaniqey tunvotna, lomatuawit ahpiy'ō; ¹¹Nihqe nuy ayataqe, put lavayiyat

yuaataniqat aw nuy tavi, imuy qa-Jew-sinmuy tutuqaynaniqata. ¹²Noqw put pantaqat öviy nu yāyan hihta añ kānanvota. Nikañw pay nu qa hahmana; pi nu hakiy aw tuptsiwhqey suyan navoti'ta; nihqe nu put aw hihta mātapq, pas kurs hin pam hisat pītuniqey qa aqw pahsavu put aw tunatyaltiniqat nu qapēwewna. ¹³Nuy hin lavayit suan tūtutuqaynaqat um u'ni'kañw, pan tūtutuqaynani Christ Jesus qapēwewnakañw, put aw unanway'kañwo. ¹⁴Pi Qahováriwtaqa Hikwsi itah'unanwpeq qátuhqa ūmi hihta pas hihkay'taqat kuwahti. Taay, um put pās aw tunatyawkañw tavi'tani. ¹⁵Noqw it pay um navoti'ta: Ima Asiat añqwayaqam sohsoyam nuy mātatvet, nuy tatamhtota. Noqw i' Phygellus, pu Hermogenes puma nuhtuma. ¹⁶Pas pay Tutuyqawhqa okiw Onesiphorus ep kivituy ökwatuwni. Kwakwhat pi pam qa sūs inumi unanwtavi; nihqe nuy qa hahmana, nāmahin pi nuy sivikive pakiwtaq'ö. ¹⁷Nihqe öviy ura pam Rome epnihqe, nuy pās hepqe tuwa. ¹⁸Pu ahpiy pay Ephesus epeq hihsa'haqam hihta añ inumi unanwtapqat pay um put pās navoti'ta. Okiw nam Tutuyqawhqa pite', put ökwatuwni.

A Loyal Soldier of Christ Jesus

2 ¹Noqw öviy'ö ítii, um núokwat Christ Jesus ahpiynihqat akw ö'qalni. ²Ura nu kaysiwhqamuy tutuqaynaqw, um pep inumi tūqayta. Um put hapi tuwat hakimuy qa paysoq hintsatskaqamuy amumi mātapq, puma put tuwat tūtutuqaynayani. ³Um Christ Jesus enem kānavotpit añ kuytani, solāwat qa hihta tusi'taqat an'i. ⁴Qa haq pi hak tuwvöhtinumqa yep qatsit ep hihhihta hintsatskiwhqat akw nāsoontsahtsana. Taq pam panhte' soon moñwiy unañwveni. ⁵Wawarsqa a'nö hoñvinen hihta ahsate', put kwúsuñwu. Pam nawus sohsok kaptsi'tiwhqat añ hinme' put ahsatañwu. ⁶Pasva tumalay'taqa soon qa mohti aniwnit nösñwu. ⁷Nu ūmi hihta lavayhtiqw um aw wūwani. Pay ason Tutuyqawhqa soon un' qa māmatsnani. ⁸Ura Jesus Christ, David natkoat, mokiwuy añqw ahoy tātayi. It lomatuwawit hapi nu sinmuy āwinta. ⁹Nihqe put ep nu hihhihta añ kānanvota, qanhintsakqat an'i. Hikis pi nu pas som'iwta. Nikañw pay God lavayiat qa som'iwta. ¹⁰Paniqw pi nu öviy añ hakimuy namorstiwayaqamuy amuñem iit hihta añ kuyta, pas pay okiw puma Christ Jesus ahpiy ayo nónakiwte', put amum sutsep kaptsi'tiwyaniqat öviy'ö. ¹¹Pay i' lavayi pas antsa: Kurs itam Christ amum soe' piw amum yesni. ¹²Itam kānavotpit añ nakwhani'yuñwe', put amum moñw'iwyuñwani. Itam put qa tuwi'yuñqey pañqawaqw, pay pam piw itamuy qa tuwi'taqey pañqawni. ¹³Nikañw pam soon hihta ep nāatsatoynani; nihqe öviy soon atsáy'mani; nāmahin pi as itam atsáy'wisq'ö.

An Approved Worker

¹⁴Iit yantaqat um pumuy añ ahoy u'nantoynani. Tutuyqawhqat aw yankañw pumuy amumi pañqawhq, puma lavayit ep qa nāñwuy'yuñwani. Taq pam pantaqa lavayi soon hihta apitini, pay soq aw tūqayyuñqamuy

wuwniyamuy nukushintsanni. ¹⁵Um God unañwvenikey añ ö'qalni. Um it lavayit pas antsanihqat suan tütutuqayne', uhtumalay qa hahmanni. ¹⁶Nikañw hapi um pay añ hihta an'e'wakw nukuslavayit qe'ni. Pan lavayi'yunqam soq sinmuy God añqw lasnayanwu. ¹⁷Noqw pumuy lavayiam ankituyat an ep wüyak'iwmañwu. Pumuy panyunqamuy hapi amuñaqw i' Hymenaeus-niqw pu Philetus puma nuhtuma. ¹⁸Puma it lavayit pas antsanihqat añqw lasqe, pay yaw ahoy yesvaniwniqa añ ruhpaqat pañqawlawhqe pētuy qapēvewniyamuy hovala. ¹⁹Noqw pay pi God kiyat tukwyayhniat hūrs yukiwta, it yantaqat akw tuvoylay'kañwo: Tutuyqawhqa nāp sinomuy tuwimuy'ta, it akw'a, pu piw Sohsoyam Christ natñwaniyat tuñwni'yunqam qaanhintsatskiwhqat añqw ayo'yani, it akw'a. ²⁰Pay pi haqam kahaksinot kiyat ep hihinyunqa tsatsqapta. Pēhu palasivat añqw yukiwyuññwu, pu pēhu qōtsāsivat añq'ō, pu pēhu kohot añq'ō, pu pēhu tsōqat añq'ō. Sinom pēhut añ nōnovañwu, pu pēhut aqw novaakwsiñwput maspayañwu. ²¹Noqw öviy hak haqam qaanhitiptut añqw nākwañw'ewakwte', pam hihta nukñwat aw ápini. Pam Tutuyqawhqtat aw nānoi'te', sohsok hihta lolmat tumalay'tanikey aw moñwvas'iwtani. ²²Oviy um nuvö'nañwat pay aw qa unañwtavi'tani; ayam tōtimuy hin hinyunqat um qa panmat suan hinmaniqey añ ö'qalni, qapēvewnanikeyu, nuhtumi unañway'tanikeyu, kwakwhat qátunikeyu, añ hakim suan unañway'kañw Tutuyqawhqtat aw nāwakinwisqamuy hin hinwisqat pan'i. ²³Nikañw um pay an'e'wakw lavayit, ñasta navotit ahpiynihqtat qa aw unañwtavi'tani; taq put pantaqat ahpiy hakim nāñwuy'totañwu. ²⁴Pi Tutuyqawhqtat tumal'ayaat hakiy amum qa nāñwuy'tamantani. Pay pam sohsokmuy pāsmantani; tütutuqaynanikeyu tuwi'tamantani; qa suy'tsivuni; ²⁵Pās unañway'kañw, put aw rohomnumyaqamuy amumi yuaatani; pay hisnen God amuñem pan yukuqw, puma nāp tunatyay añqw lasye', it navotit pas antsanihqat nānakwhani. ²⁶Nen Nukpanat huhuwihpiyat añqw ayo nōñakni, puma as kwisyaye, put-sa aw tuqayvasi'yunwa.

The Last Days

3 ¹Pu it um piw navoti'tani: Nāt qatsiso'ñwamiq qatuvostini. ²Nāt sinom nenniem-sa hihta tunatyawyuñwni; qa nāp hihta himuy tunlay'yunwni; hihta kwiviyuaatotani; kwivi'nañway'yunwni; nuhtumiq tutsíwyuaatotani; yumuy, namuy qa amumi tūqayyuñwni; hihta qa tsúyakyamantani; God qa kaptsi'yunwni; ³Tūqahahlayyani; namiyukiy tutkilalwani, hihta tūatsatotoynayani; qa namituyqawi'yunwni; a'nö unañway'yunwni; añ lomayesqamuy amumi qa suhtaq'ewyani; ⁴Nānamiq nukpanhtotini; hihta ep qa tunatyaltotimantani; nātsotskanayamantani; God aw qa unañway'kahkañw, kwanwáewhpi-sa añ nāhahlayyani. ⁵Pay as God aw tuptsiwni'yunqey pan hiñqawakahkañw, put öqalayay qa nānawaknani. Um pan hinyunqamuy qa amu'puñalni. ⁶Ima hapi hakim kinawit yuntinunyaqey tuskapmomoymuy,

qaanhtipuy akw mañwúwyuñqamuy, hihihita tuñlayiy akw ūnaiwwisqamuy áñwutiwisa. ⁷Momoyam pan hinyuñqam as suturep hihta tutuqayyakahkañw, pas soon hihta pas antsanihqat tuwi'vayani. ⁸Noqw pay pi ura Jannes-niqw pu Jambres puma Moses ehpewi wunuptuqw, pay öviy hapi pan ima it tutuqayhpit pas antsanihqat aw rohomnumya, nukuswuwni'yuñqamu, God aw tuptsiwnit añqw lasyaqamu. ⁹Nikañw kurs hin puma haqami ókini. Pi pumuy an'e'wakw hintsakpiam susmataqtini, pumuy taqatuy hintsakpiam hin mātaqtat pan'i.

Last Instructions

¹⁰Noqw pay pi um nuy hin hinmaqat pās navoti'ta, nuy hihta tūtutuqaynaqata, nu hin qats'taqata, nu hihta añ ó'qalqata, nu hin God qapēvewnaqata, hihta añ wuhko maqaptsi'taqata, nuhtumi unañway'taqata, qa súokiwhitiñwuqata. ¹¹Ura nu Antioch ep hihta añ okiwsahsaniwa, pu Iconiam ep'e, pu Lystrat ep'e. Ura nu hihihita añ kānanvota; noqw pay Tutuyqawhqa nuy put sohsok añqw ayo tavi. ¹²Nikañwo, pay sohsoyam Christ Jesus aw tōnalte', God unañwveyaniqey nānawaknaqam pas kurs hin qa okiwsahsaniwyani. ¹³Nikañw ima añ nūnukpanht, hihta añ tūunaheptiwisqam suyhtsepñwat qalomáhinwisni; tūunatotoyñayani, piw nāp ūnatotini. ¹⁴Noqw um hapi hihta tūqayhqe, pu nātuptsiwnaqey añ yūmosa hinmani, um hakiy añqw kwúsuhqe put u'ni'kañwo. ¹⁵Pi um uhtsakoy añqaww tutuvenit tuwi'ta. Nihqe put akw um suan unañwtalwuwni'vaqe, Jesus Christ aw tuptsiwqhqe, ayo yama. ¹⁶Sohsoy God lavayiat hapi put Hikwsiyat ahpiy pan pēniwa; nihqe hihta tutuqaynaniqey aw apiiwta, hakiy hihta ep öwihiniwhitiqw put ep u'naniqey aw'i, pu hakiy suwip táviniqey aw'i, pu hakiy hin súan hinmaniqat put tutuwnaniqey aw'i. ¹⁷God tumal'ayaat put ahpiy pās pasiwta; pu sohsok lolmat tumalat aw pās na'sas'iwta.

4 ¹Paniqw hapi öviy nu God aw yan'kañw uñ ayatani, pu Tutuyqawhqa Jesus Christ aw yan'kañwo; pam hapi mātake', moñwtaviwe', añ yesqamuy, pu pay so'pumuy hinwat yukunani. ²Nu ūmi pas pañqawni: Um lavayit yuaatani, nāp hísat nukwáñw'ewhitiqw, pu pay nāmahin sen qa nukwáñw'ewhitiqw, um hakiy aw put ep písomantani. Hakiy hihta ep öwihiniwhitiqw, um hakiy u'nanamantani, mēwamantani, pu qa nan'ekni'kañw sinmuy öqawhtoynani, pu God lavayiat tūtutuqaynani. ³Taq pay nāt haqahpiy sinom hihta suan tutuqayhpit soon aw tūqayyuñwe', kwanwálvayit-sa nanaptaniqey nānawakne', öviy haqe' unañwaam qatsqat pañ pumuy tutuqaynaniqamuy nāmi wáñwayyani. ⁴Nen puma it lavayit pas antsanihqat qa aw tuqayvastotat, soq tuwat tūtuwutsit aw unañwtapyani. ⁵Noqw um hapi sohsok hihta añ pās tunatyaltini, nen kānavotpit añ kuytani; lomatuawit yuaatani; uhtumalmakiway sohsok suan tumalay'tani. ⁶Taq nu God eñem niniwniqat aw pitsíwta; pay ka nu tsāvotiqw yañqw ahpiyni. ⁷Nu itahtuptsiwniy aw pās tunatyawtaqe, put eñem rohomnuma, qanātusi'kañwo.

Soñawnen inuñem pöhtavit nu añ kuyva. ⁸Noqw öviy Tutuyqawhqa iahsatiy inuñem warani'ta, nuy suan qatsí'taqat ep'e. Nihqe ason pam pite', sinmuy amuñem suan yuke', pep pu' pam inumi put nóani, pu hakim kwanwtoynayakhañw put nuhtay'yunqamuy amumi piwu.

Personal Words

⁹Um qa nātusi'te' its peqw inumini. ¹⁰Taq Demas nuy tatamhta, yep qatsit pas hihtataqee; nihqe Thessalonicat aqwahaqamii. Noqw Crescens Galatiat aw'i. Noqw Titus Dalmatiat aw'i. ¹¹Pay Luke-sa inumuma. Um Mark wikte', peqw inumini taq pam tumalat añ nuy a'nö paañwanta. ¹²Pu nu Tychicus Ephesus aw hōna. ¹³Pu nu Troas ep ivōsālay Carpus aw taviqw, um ason peqw put yawmani, pu hihilta tutuvenita. Tis öviy himuvukat añ pey'yunqat um soon añqw qa kímami. ¹⁴I' palasivat siplawhqa Alexander nuy a'nö qalomáhintsana. Pay ason Tutuyqawhqa put tumalayt añ aw ahoytani. ¹⁵Noqw put hapi um ep nāmi tunatyaltini; taq pam itahlavayiy ep itamumi a'nö rohomhti. ¹⁶Nāt nu sūs nēnem lavayhtiqw, qa hak inumum wunu; sohsoyam nuy tatamhtota. Pay hisnen i' yantaqa qa amunkiwakw hintani. ¹⁷Noqw pay pi as pantotiqw, Tutuyqawhqa inumum wunuwkañw nuy öqalantat, wukotohowuy moañaqw nuy ayo tavi, nu lomatuawit añ ahsupoq tunvotnaqw, sohsoyam qa-Jew-sinom nanaptaniqat öviy'o. ¹⁸Nihqe pam nāt piw sohsok hihta qalomáhintsatskiwhqat añqw nuy soon qa ayo távini, nen öveqatsit ep moñwtunatyay aw nuy pās wikni. Nam pam sutsep aqwahaqami tayawintiwa.

Final Greetings

¹⁹Um inuñem Priscat-nikañw pu Aquilat pumuy öqalani, pu Onesiphorus ep kivituyu. ²⁰Erastus pay Corinth ep huruhti; noqw nu Trophimus tütuyhqat Miletum ep tavi. ²¹Um qa nātusi'te', nāt qa tómö'tiqw peqwni. I' Eubulus un öqala, pu Pudens, pu Linus, pu Claudia, pu ahpiy pay sohsoyam Christ aw tuptsiwni'yunqamu. ²²Nam Tutuyqawhqa Jesus Christ umum yantani. Núokwa umumum yantaa. Nam antaa.